

A V4 ORSZÁGOK KÖRNYEZETTUDATOSSÁGÁNAK VIDÉKFÖLDRAJZI VONATKOZÁSAI

KOVÁCS ANDRÁS DONÁT

Magyar Tudományos Akadémia, Közgazdaság- és Regionális Tudományi Kutatóközpont,
Regionális Kutatások Intézete

A csehországi, szlovákiai, lengyel és hazai vidéki régiók sorában ma már megtalálhatók olyan térségek, ahol a környezeti paradigmaváltás egyértelmű jelei tapasztalhatók. Egyes településeken fokozatosan megjelennek a komplex környezeti-gazdasági-társadalmi fejlesztések, valamint olyan konkrét helyi programok vannak kialakulóban, amelyek a fenntarthatóságot szolgáló tevékenységek széleskörű integrálására töreksznek. Több esetben találkozhatunk olyan közösségekkel, társadalmi csoportokkal, akik megpróbálják ötvözni a tájgazdálkodást, a természetvédelmet és a rekreációt, vagy éppen igyekeznek előrelátóan gyakorlatba ültetni a klímaváltozásra való felkészülést (az adaptációt). Alapvetően geográfiai megközelítésű vizsgálatunk során, kísérletet teszünk a V4-országokban fellelhető környezetorientált attitűdök és az új paradigma globális, illetve európai szintű megjelenési formáinak összevetésére. A legfőbb probléma-összetevők bemutatásával és az azokra reagáló, működőképesnek vélt kiutak feltárásával a környezettudatos szemléletmódok és magatartásminták megismerésére fókuszálunk. Ugyanakkor az érintett országok sajátos településkörnyezeti helyzetéből fakadó területi és társadalmi egyenlőtlenségek számos más, vidékföldrajzi összefüggésrendszerbe helyezhető aspektusból is értelmeződnek. Úgy véljük, hogy az érintett országcsoportra jellemző környezetkultúra alaposabb megismerése kedvezően befolyásolhatja a hazai szakpolitikát, az új paradigma vidékföldrajzi szempontú vizsgálata pedig elősegítheti a vidékfejlesztési irányelvek kidolgozását. Mindezek megértése fontos lehet bármilyen területi, a környezet megóvásához kapcsolódó közpolitika, illetve társadalmi szerepvállalás kialakításánál is.